

Hapis Edilen Mezar

(Hapsedilen Mezar ve Taşı)

Geçmişini bilmeden geleceğe umutla bakamazsınız, geçmişini bilmek içinde geçmişten günümüze kadar gelen tarihi ve kültürel değerlere sahip çıkmamız gerekmektedir. Yarınlarımızı doğru dürüst inşa edebilmekse hedefimiz geçmişe gereken saygıyı göstermek zorundayız. Yedi yüz yıllık Türk kenti olan İzmir'de Osmanlı ve beylikler döneminden kalan mezarlıklar yok olup gitti. Yerlerine park, okul, yol ya da binalar dikilerek geçmişe sünger çekildi. Özellikle Vali Rahmi paşa zamanında mezarlıklar büyük bir yıkım yaşadı, Çorak kapı, Fettah ve Faik paşa camilerinin mezarlıklarının yerlerinde artık yeller esiyor. Ulu mezarlık, Salih dede mezarlığı, Yusuf dede tekkesindeki mezarlık ve adını mezarlıklarından alan Mezarlık başındaki mezarlıkların üstünde artık binaları yükseliyor.

(Emir Sultan'daki Mezarlığın Hali)

(Fettah Camii)

Mezarlık başında on sekizinci yüz yıldan kalma Hasan Hoca Camisi haziresinde bulunduğu bilinen, o mezarın günümüze kadar gelmesine rağmen bir binanın merdiven altında hapsedilmiş durumdadır. İzmir'in en eski mezarlıklarından biri olan Mezarlık başı hakkında bize önemli tarihi bilgilerin ipuçlarını verecek

olan bu mezar taşı yeşil yağlı boya ile boyanarak orijinalliğinden uzaklaştırılmış olsa da çok önemli tarihi bir belgedir. Sayın Yrd. Doç. Dr. Ertan Daş bir yazısında **“İzmir'in Türk dönemi tarihine ışık tutacak mezar taşlarının her biri bir belge niteliği taşımaktadır”** diyerek mezar taşlarının önemini en iyi şekilde vurgulamaktadır.

(Basmahane Altınpark'ta bir köşeye atılmış mezar taşları)

(Emir Sultan'daki kırık mezar taşları)

(Müftülük ve Cami)

Mezarlıkbaşı'ndan bize tek kalan ve başkaca bir örneği bulunmayan bu mezar taşı ne yazık ki İzmir Müftülük binasının hemen arkasında bulunmaktadır. Bir tarafında Müftülük binası diğer tarafında Hasan Hoca Camii bulunan ve 1307 sokak ile 1308 sokağın kesiştiği yerdeki dükkânın merdiven altında hapsedilmiş vaziyette gün ışığına çıkarılmayı bekliyor. Karşısında Yeni Gün Mahalle Muhtarlık binası ve Selahattin Ak çiçek Kültür merkezinin bulunması da ilgisizliğin ve

tarihe karşı saygısızlığın bir başka boyutunu gözler önüne seriyor. Dükkânın içindekiler başımıza bir şey gelir korkusuyla bu mezar taşı kimselere göstermek istemiyorlar, haklılar da, yıllardır korumaya çalıştıkları bu değerli tarihi belgeyi iş bilmez ve iş güz ar birileri tarafından yok edilmesini istemiyorlar, ayrıca eklemek kapıları olan bu dükkânı da kaybetmek istemiyorlar. Bu bina oraya nasıl yapıldı, ruhsatını kimler verdi ve neden hiç kimse bu konuyu gündeme getirmedi? Bilinen tek şey o mezarın orada hapis olduğudur ve bundan da kimsenin haberi yoktur.

(Hapis edilen mezarın bulunduğu bina)

(1307 ve 1308 sokak)

Çok önemli belge niteliğinde olan mezar taşlarına ilgisizlik şehrimizde ne yazık ki uzun yıllardır sürüp gidiyor, Emir Sultan Haziresinde, Agora Kazı alanın da, Çullu camii mezarlığında ve Altın park kazı alanındaki mezar taşları okunmayı ve tarihin bilinmezliklerine ışık tutmayı bekliyor. Fettah camii deki Abdulfettah efendinin mezar taşı nerededir acaba? Topraktan çıkarılıp bir kenara yığılan veya yok

edilen bu taşların bilgi umudumuzun önemli parçaları olduğunu yetkililer ne zaman anlayacaklar? Büyük Şehir Belediyesi "Akdeniz Akademisi'nin" peşine takılmış 16 bin binanın restorasyon projesiyle birilerinin ağzını sulandırıyor, Konak Belediyesi çağımızın en büyük "Butik Müzeler" fiyaskosu ile uğraşiyor, İzmir Müftülüğü dini tarihi eserlere ve mezarlara sahip çıkmak yerine günü kurtarmaya çalışıyor ve Vakıflar Bölge Müdürlüğü de görmem, duymam mı oynuyor. Peki, kim sahip çıkacak Mezarlık başındaki tek kalmış bu mezar taşına, onu kim kurtaracak yıllardır süren bu mahpusluğundan? Mezar taşının kime ait olduğunu ve hangi tarihten kalma olduğunu nasıl öğreneceğiz? Doğru dürüst fotoğrafını çekmemize bile müsaade edilmeyen bu taşın üzerinde neler yazdığını nasıl okuyacağız. İnanın bende bilmiyorum. Bildiğim tek şey hepimizin gözleri önünde, şehrimizdeki tarih ve kültür varlıklarının birer, birer yok olduğudur.

(Karaburun Çullu Camii mezarlığının hali)